DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LIV. ZATURDAG den 13den OCTOBER 1866. No. 41.

Uit Nederlandsche Couranten tot 14 Sept. jl.

Men verneemt dat by de regering het voornemen bestaat, de vestingwerken Maastricht en Venlo te doen slechten of althans voor hun onderhoud niet dan de hoog benoodigde gelden op het budget van 1867 uit te trekken. Deze tyding is door de ingezetenen dier steden met blydschap begroet, want de ontwikkeling der industrie en het toenemen der bevolking maken eene uitbreiding dier gemeenten buiten den kring der vestingwerken noodzakelyk.

De *Staats-Courant* deelt het besluit des Konings mede, bepalende dat de tegenwoordige vergadering van de Staten-Generaal op Zaturdag 15 September, des namiddags ten 2 ure, door den minister van Buitenlandsche Zaken in 's Konings naam zal worden gesloten.

Naar ons van goede zyde verzekerd wordt, zou de heer Mijer reeds tot gouverneur-generaal van Ned. Indie zyn benoemd, of is die benoeming binnen eenige dagen te wachten.—*(Hbl.)*

Onder de geruchten van den dag behoort ook, dat de heer Swart, president van het hoog geregtshof van Ned.-Indie, thans in Nederland, in aanmerking zonde komen voor de betrekking van minister van kolonien, in geval de heer Mijer zou worden benoemd tot gouverneur-generaal. Anderen noemen daarentegen den heer Andreæ, lid der tweede kamer. Nog wordt verhaald, dat by eventuele benoeming van den heer Mijer de heer baron van Zuylen, lid der tweede kamer, hem zou worden toegevoegd als luitenant-gouv.-generaal.

Bevorderd: met 1 October, tot luitenants ter zee van de 1ste klasse de luits. ter zee van de 2de klasse: F. Luteyn, jhr. A. F. Meijer, J. M. L. A. P. Wirix, J. A. P. J. de Roy van Zuidewyn, W. M. Visser, H. Dijserink, L. F. H. Tuckermann, D. G. E. Wolterbeek Muller en G. C. C. Thierens, onder bepaling, dat de luitenant ter zee van de 2de klasse P. J. van Druynen, met behoud van zyne tegenwoordige standplaats in het corps zeeofficieren, tot luitenant ter zee van de 1ste klasse zal worden bevorderd, zoodra het examen voor dien rang, waartoe hy thans wegens ziekte buiten staat is, door hem voldoende zal zyn afgelegd.

Eervol ontheven: van zyne werkzaamheden by den Duitschen bond, den adj. in buitengew. dienst, luit.-gener. G. E. A. van Panhuys van den grooten staf, tot dus verre Z. M. gemagtigde by de mil. commissie tot de Duitsche bondsvergadering, onder dankbetuiging voor de vele en belangryke diensten daarin bewezen en genoemden luit.-gen. op non activiteit gesteld, in afwachting dat omtrent hem nader zal worden beschikt.

Z. M. de koning heeft by besluit van den 3 Sept. goedgevonden te bepalen: 1. dat het maximum van het handgeld, dat aan ieder rekruut, die zich voor niet minder dan zes jaren voor de militaire dienst in de kolonien en bezittingen van het ryk in andere werelddeelen verbindt, kan worden uitbetaald voortaan en tot wederopzeggens *f* 200, wanneer hy Nederlander en *f* 160 wanneer hy vreemdeling is; 2. Aan ieder der onderofficieren, korporaals en manschappen van het leger hier te lande, die zich voor den tyd van zes jaren aan de militaire dienst in de kolonien en bezittingen van het ryk in andere werelddeelen verbindt, wordt ter zake van dat engagement eene gratificatie betaald, bedragende voor het wapen der infanterie voor onderofficieren *f* 180, korporaals *f* 170, soldaten *f* 160; voor de kavalerie en artillerie, voor onderofficieren, korporaals en manschappen *f* 200; voor de mineurs en sapeurs, voor onderofficiers, korporaals en manschappen *f* 160.

Den 9 Sept vertrok van Hellevoetsluis naar Zee, met bestemming naar Oost-Indie, Zr. Ms. schroefstoomschip 3e. kl. Vesuvius, kommandant de luitenant ter Zee 1e. kl. H. P. van Boneval Faure.

De algemeene discussien over de kieswet van den Noord-Duitschen bond zyn den 11 September in de Pruisische kamer van afgevaardigden begonnen. Reeds dadelyk hebben zich stemmen doen hooren ten gunste eener vereeniging met Zuid-Duitschland, waaromtrent het rapport der commissie zich ook zoo veelbeteekenend heeft uitgelaten. Zoo zeide de heer Twesten, dat Duitschlands scheiding van geen duurzamen aard zal zyn; Zuid-Duitschland zal weldra ook aan Pruisen komen. Het thans aanhangige ontwerp kan dus niet als het einde, maar wel als het begin der vereeniging van een geheel Duitschland beschouwd worden. De afgevaardigde Simson, ook een liberaal, verklaarde, dat Pruisen niet eer zyn doel zal bereiken dan nadat Pruisen en Duitschland één zullen zyn. Wat Pruisen thans aan de overige regeringen kan aanbieden, is, volgens hem, het loon voor een lang onvergolden streven ten behoeve van Duitschland. Er hebben zich ook leden tegen het wetsontwerp doen hooren, natuurlyk om uiteenloopende redenen. Zoo zeide de bekende afgevaardigde von Gerlach, dat de verkiezingen op zich zelven reeds eene ramp zyn; met die voor de landdagen heeft men reeds genoeg te doen. Het kan dus niet raadzaam zyn nog nieuwe er by te voegen.

De heer v. Gerlach heeft waarlyk dubbel reden tot klagen, als hy het oog werpt op het thans in behandeling zynde wetsontwerp.— De commissie toch heeft daaraan een belangryk artikel toegevoegd, waarin bepaald wordt "dat geen lid van het parlement buiten de vergadering vervolgd kan worden wegens het bezigen van *woorden* in de uitoefening zyner functie of wegens zyn votum." De redactie van het artikel is zoo duidelyk mogelyk, en deze voorzorg is genomen met het oog op de verwrongen interpretatie, die de regering in der tyd aan het artikel der constitutie heeft gegeven, dat insgelyks over de onschendbaarheid der afgevaardigden handelt; eene interpretatie, waarmede, gelyk men weet. het hoog geregtshof niet geschroomd heeft zich te vereenigen. Bovenbedoelde redactie nu is zelfs niet geschikt, om tot eene verwrongen uitlegging aanleiding te geven. Geweld alleen zou het krachteloos kunnen maken.

Zoo als men zich zal herinneren, is by het vredestractaat tusschen Pruisen en Oostenryk onder anderen bepaald, dat laatstgenoemde zyne regten op Sleeswyk-Holstein aan Pruisen afstaat, doch dat het Noordelyk deel van Sleeswyk weêr aan Denemarken zal komen, indien de bevolking van dat district by vrye stemming daartoe den wensch te kennen geeft. Zonderling genoeg, komt deze laatste bepaling echter niet voor in het wetsontwerp, dat de Pruisische regering te dier zake by de kamer heeft ingediend. Daarin is slechts sprake van de gave vereeniging van Sleeswyk-Holstein met Pruisen. Zou de Pruisische regering bedoelde clausule in het vredestractaat welligt tot eene doode letter willen maken, door be-daard te wachten tot dat de bevolking in Noordelyk Sleeswyk uit eigen beweging manifestatie op manifestatie aan den dag legt, maar dan tevens die manifestatien te onderdrukken, gelyk de regering nog vóór eenige dagen maatregelen heeft genomen, om zekere demonstratien in Holstein te keer te gaan? Zoo veel is zeker, dat hare handelwyze argwaan wekt.

BERLYN, 11 Sept. Naar men verneemt, zyn thans de keurvorst van Hessen en de hertog van Nassau bereid afstand te doen van hunnen troon, oogenschynlyk met het doel om in het bezit te blyven van een aanzienlyk particulier vermogen. De hertog van Nassau wil in het bysonder de domaniale goederen voor zich behouden, terwyl het ryk zyne regten als staatsdomein doet gelden. In Nassau zelf moet men over de houding van den vorst weinig gesticht zyn.

De hertog van Augustenburg heeft nog in den loop der laatste weken een schryven aan koning Wilhelm gerigt. Hy bood hierin aan, om als vorst van Sleeswyk-Holstein met de hertogdommen in den Noord-Duitschen bond te treden, zoo als het geval is met de overige souvereinen. Het behoeft naauwelyks te worden gezegd, dat deze brief door den koning ter zyde is gelegd. De politieke démarches van den hertog hebben zich steeds door het noodlottige *te laat* gekenmerkt.

De onderhandelingen met Saksen zyn tot nu toe slechts weinig gevorderd. Frankryk werkt daarby zeer ten gunste van Saksen.— Het is, van het Pruisische standpunt gezien, zeer te vreezen, dat Saksen dezelfde voorwaarden zal bedingen als de overige leden van den Noord-Duitschen bond, nl. een zelfstandig leger en zonder dat de eed van trouw jegens Pruisen behoeft te worden afgelegd.

Met betrekking tot Luxemburg, heeft Pruisen niet officieel het voorstel gedaan, dat dit hertogdom zou toetreden tot den Noord-Duitschen bond. Dit voorstel werd echter vertrouwelyk gedaan. De koning-groothertog moet daarop geantwoord hebben, dat de uittreding van Limburg uit den bond een *fait accompli* was, en wat Luxemburg aangaat, dat het met het oog op zyne positie passend is, dat ook het gevoelen van den keizer der Franschen zou worden gehoord.

Na den intogt der troepen op 20 Sept. zullen groote feesten plaats hebben. Een aantal vorsten, deel uitmakende van den Noord-Duitschen bond, worden te Berlyn verwacht, o. a. ook de hertog van Coburg-Gotha, de groothertog van Mecklenburg, enz.

— 12 Sept. De *Provincial Correspondenz* geeft te kennen, dat het financieele voorstel van de commissie der kamer van afgevaardigden voor de regering onaannemelyk is en zegt voorts het volgende: Eene goede gevulde schatkist is eene levenskwestie voor Pruisen. Slechts door een toestand, die in alle opzigten 'slands *Kriegsbereitschaft* veilig stelt, kan Pruisen zyne tegenwoordige positie behouden en zyne taak in de toekomst vol vertrouwen te gemoet gaan. Het blad geeft verder te kennen, dat de diplomatieke onderhandelingen die Pruisen te gemoet gaat, nog groote moeijelykheden opleveren. Met Saksen is nog altyd de vrede niet gesloten; met Saksen-Meiningen staan de onderhandelingen tegenwoordig stil. Slechts de oudere linie van het vorstendom Reuss schynt verstandig genoeg geweest te zyn, om eene toenadering te doen, daar zy een gevolmagtigde naar Berlyn heeft gezonden, om over de opname in den Noord-Duitschen bond te onderhandelen.

— In de kamer van afgevaardigden zyn heden de discussien over de kieswet voor den Noord-Duitschen bond voortgezet. De heer v. Bismarck heeft eene uitvoerige rede gehouden, waarin hy de moeijelykheden schetste, die uit de wyzigingen, door de commissie in het ontwerp gebragt, voor de regering zouden voortvloeijen. Met nadruk wees hy ook op den tegenstand van de beide Mecklenburgen, die niet te overwinnen zou zyn.

De heer Schultze Delitsch laakte hierop de handelwyze der regering, omdat zy niet genoeg gebruik heeft weten te maken van hare overwinningen. De heer v. Bismarck antwoordde daarop, dat de geschiedenis, de regering regt zou laten wedervaren, daar zy aan het licht zou brengen, dat de regering moedig gebruik van de overwinning heeft gemaakt.

Het ontwerp is daarna overeenkomstig de wyzigingen der commissie met groote meerderheid aangenomen.

— In deze week is van hier verzonden eene dépêche van graaf Bismarck, waarin hy te kennen geeft dat Pruisen de onafhankelykheid van Limburg (behoudens schadeloosstelling) erkennen zal, op voorwaarde dat het groothertogdom Luxemburg lid van den Noord-Duitschen bond worde.

— De Pruisische kamer van afgevaardigden heeft het ontwerp tot inlyving van Hanover, Keurhessen, Nassau en Frankfort met 273 tegen 14 stemmen aangenomen.

— De minister-president heeft voorts ook

... ontwerp van wet ingediend betreffende de inlyving van Sleeswyk Holstein, terwyl hy er tevens den wensch byvoegde, dat het spoedig zou worden behandeld.

— Ook de eerste kamer in Pruisen heeft en wel met eenparige stemmen, het indemniteits-ontwerp aangenomen, nadat de heer Kleist-Retzow zyn leedwezen had uitgedrukt over den door de regering ingeslagen weg tot vereffening van het conflict tusschen haar en de tweede kamer.

— De *Neue Freie Presse* verzekert, dat Pruisen geneigd is, aan Saksen eene speciale diplomatieke vertegenwoordiging toe te staan, maar vordert de onderwerping van Saksen, wat de militaire kwestie aangaat.

— De koning van Saksen heeft in de omstreken van Weenen een buitenverblyf gekocht. Men zegt, dat hy aldaar voor goed zyn verblyf wil vestigen en dat hy definitief besloten heeft om ten gunste van den kroonprins de regering neder te leggen. Ook de koning van Hanover, de keurvorst van Hessen en de hertog von Nassau hebben het voornemen te kennen gegeven om hunne residenten in de Oostenryksche monarchie te vestigen.— Beide laatstgenoemden hebben uitgestrekte bezittingen in Bohemen en Hongarye, terwyl de koning van Hanover omtrent den aankoop eener bezitting in onderhandeling is.

— De ratificatien der Bondsverdragen met Oldenburg, Weimar, Brunswyk, Anhalt, Saksen-Altenburg, de beide deelen van Schwarzburg, Waldeck, de beide huizen van Lippe, Coburg, de jongere linie van Reuss en de Hanzesteden zyn den 8 Sept uitgewisseld.

De ratificatie der verdragen met Mecklenburg volgde den 9.

— De inlyving van Frankfort by Pruisen heeft althans één voordeel voor die stad. De oorlogschatting van 25 millioen, welke zoo veel stof tot geschryf had gegeven, is haar namelyk kwyt gescholden. Toen in de Pruisische kamer van afgevaardigden verslag moest worden uitgebragt over eene petitie van een voornaam deel der bevolking van Frankfort om ontheffing der oorlogschatting, vroeg men den heer von Bismarck, welken weg de regering in deze zaak dacht in te slaan. Hierop heeft hy geantwoord, dat Pruisen geene oorlogschatting van zyne eigen onderdanen heft. Hy voegde er echter niet by, dat de ingezetenen der voormalige vrye stad door hare inlyving genoeg gestraft zyn.

— In de maand July heeft de Amerikaansche consul te Hamburg 50 ton ruw ys, ten gebruike voor de hospitalen der Pruisische legers, ter beschikking van het departement des oorlogs gesteld. De heer v. Bismarck heeft dezer dagen in dank daarvoor een schryven gerigt tot den Amerikaanschen gezant te Berlyn, den heer Wright. De minister wyst daarin op de buitengewone weldaad, die dat geschenk, meerendeels afkomstig van Amerikaansche burgers, voor Pruisens gewonde soldaten is geweest, en eindigt aldus: "Het is my een aangename pligt myn innigen dank te betuigen voor de levendige sympathie, die de burgers der Vereenigde Staten voor onzen stryd aan den dag gelegd hebben, een stryd, die voor de verdediging van onze haardsteden ondernomen, met Gods zegen voor Duitschland de ontwikkeling van een nationaal leven en voor Europa een duurzamen vrede ten gevolge zal hebben."

— De Oostenryksche regementen, waarvan de koning en de kroonprins van Pruisen, de hertog van Mecklenburg Schwerin, de hertog van Baden eigenaars zyn, zullen deze namen niet langer dragen.

— Men verneemt dat Oostenryks vordering tot opheffing van het sequester, dat op de bezittingen der outtroonde vorsten in Italie is gelegd, zoo goed als ingewilligd is. Hieruit zou men moeten opmaken, dat Italie van zyne daaraan verbonden voorwaarde, dat het koningryk door de outtroonde vorsten erkend worde, heeft afgezien. Inderdaad, die erkenning is thans eene formaliteit, die het gemakkelyk kan ontberen.

— Het gerucht loopt, dat het Oostenryksche hof zou besloten hebben het grondgebied van Trient aan Italië af te staan tegen eene geldelyke vergoeding. Men zou daartoe gekomen zyn door de overweging, dat men, door in tyds concessien te doen, zich een groot voordeel verschaffen en latere moeijelykheden vermyden kan. Wat er nu van dit gerucht waar is, kan men niet stellig zeggen, maar zooveel is zeker, dat van alle kanten gemeld wordt, dat de betrekkingen tusschen Italie en Oostenryk uitmuntend zyn. Dit wordt ook bevestigd door den *Moniteur* van 11 Sept.— Het officiele blad meldt, dat het handelstractaat van 1851 het uitgangspunt worden zal voor het aanknoopen van duurzame betrekkingen tusschen de beide landen.

FLORENCE, 12 Sept. De *Italia* verzekert dat de onderhandelingen van financieelen aard te Weenen zoo goed als geëindigd zyn. Inmiddels zal het vredestractaat gesloten en de kwestie der liquidatie overgelaten worden aan de beslissing van wederzydsche commissarissen.

— 13 Sept. Berigten uit Weenen van den 12 melden, dat de onderhandelingen worden voortgezet. Overmorgen zal de 7de officiele conferentie plaats grypen. Het is onjuist als zouden er ernstige moeijelykheden over financieele kwestien bestaan. De heer Menabrea is met veel onderscheiding door den aartshertog Albrecht ontvangen.

— De Fransche troepen zullen morgen Viterbo ontruimen, om naar hun vaderland terug te keeren.

Er is een koninklyk besluit verschenen, waarby het exequatur van de Hanoversche, Keurhessische, Nassausche en Frankfortsche consuls in het koningryk ingetrokken wordt.

— Omtrent de geruchten aangaande het ontslag van Garibaldi als opperbevelhebber der corpsen vrywilligers, wordt het volgende medegedeeld: Garibaldi heeft een zyner adjudanten naar Florence gezonden met eene depêche aan den minister van oorlog. De depêche kwam in hoofdzaak neder op deze verklaring: "Ik blyf aandringen op de reorganisatie der corpsen vrywilligers als grondslag voor de nationale wapening; myne denkbeelden daaromtrent zyn bekend, en zoo nu de minister meent daarin niet te kunnen treden, verzoek ik ontslag uit het my toevertrouwd kommandement." De regering gaf hierop een ontwykend antwoord. Zy verklaarde wel het goede in Garibaldi's plan te erkennen en dit ook in overweging te zullen nemen, maar zy geloofde tevens alsnu de vrywilligers naar huis te moeten zenden, hetzy dan tydelyk, hetzy definitief, al naar mate het haar geschikt zou voorkomen. Dit is het eenige, hetwelk langs officielen weg daaromtrent verhandeld is.

— Het *Mémorial Diplomatique* meldt, dat keizer Frans Jozef, toen hy den Italiaanschen generaal Menabrea ten gehoore ontving, zou gezegd hebben: "De afstand van Venetie is er niet op berekend geweest om het nationaal gevoel te kwetsen, maar om uitvoering te geven aan verbindtenissen, van te voren met keizer Napoleon aangegaan, en naar luid waarvan Oostenryk, zegevierend of overwonnen, zich moest leenen tot vervulling van het Fransche programma van 1859." Deze woorden zyn inderdaad wel geschikt om de overgevoeligheid van Italie te bevredigen. De afstand van Venetie wordt dus door den keizer van Oostenryk voorgesteld als een gevolg van den veldtogt in 1859, waardoor er voor de eigenliefde van Italie niets beleedigends meer in is.

— Volgens onderscheidene berigten uit Parys kan men weldra een document van de Fransche kanselary te gemoet zien, waarin, naar aanleiding der aftreding van den Heer Drouin de Lhuys, 's lands buitenlandsche staatkunde ontwikkeld wordt. Het stuk zou een zeer vredelievenden geest ademen en vooral geruststellend voor Pruisen zyn. Het zou in den vorm eener circulaire van den nieuwen minister van buitenlandsche zaken aan Frankryks diplomatieke agenten in het buitenland verschynen.

— De *Moniteur* meldt, dat de conventie met Mexico van den 30 July 1866, afgekondigd is; krachtens deze conventie heeft het Mexicaansche gouvernement eene overeenkomst met Frankryk aangegaan om de helft van alle ontvangsten der in- en uitgaande regten des ryks te bestemmen voor de rentebetaling en amortisatie der obligatien, voortspruitende uit de leening van 1864—1865; benevens voor de betaling van 3 pCt. interest van de sommen, welke Mexico aan de Fransche schatkist verschuldigd is. Het bedrag dezer schuldvordering wordt by benadering geraamd op 250 millioen frs. Het juiste bedrag zal later worden bepaald.

Deze conventie zal met 1 November 1866 in werking treden.

— Te Marseille heerscht de cholera in hevige mate. Het aantal ingezetenen, die de stad verlaten om elders een toevlugtsoord te zoeken, is buitengewoon groot.

ST. PETERSBURG, 13 Sept. De St. Petersburger dagbladen deelen de redevoering mede, welke prins Gortschakoff heeft uitgesproken by het banket, ter eere van den Amerikaanschen gezant by zyn vertrek gegeven. De minister van buitenlandsche zaken vertrouwde, dat de goede verstandhouding tusschen Rusland en Amerika zou blyven bestaan, en dat zy niet in gevaar zou worden gebragt door wenschen, die met nevenbedoelingen, zouden worden gekoesterd.

BRUSSEL, 11 Sept. Volgens een telegram uit St. Petersburg is de bekende generaal Muravieff (die voorzitter was van de commissie van enquête in zake den moordaanslag op den czaar) heden ochtend dood in zyn bed gevonden. Uit Petersburg wordt dit berigt bevestigd.

— De aanhoudende regens — zegt de *Shipping and Mercantile Gazette*— zouden reeds ernstige redenen van bezorgdheid geven, zelfs al ware de oogst geheel ingezameld. De hoeveelheid water, die in de eerste dagen van September gevallen is, is zoo groot, dat zy zonder voorbeeld is in Engeland. In vele districten staat al het land onder water; op sommige plaatsen hebben zich zelfs beeken gevormd van aanzienlyken omvang. Natuurlyk is hierdoor aanzienlyke schade aangerigt aan de nog te velde staande gewassen. Te Oldham barstte een water-reservoir, dat veertig millioen gallons kon bevatten, door bovenmatigen toevoer uit, een, waardoor de omliggende landen geheel werden overstroomd. In de Midland-districten zyn alle rivieren buiten hare oevers getreden. Het genoemde blad is van meening, dat de graanpryzen aanzienlyk zullen ryzen.

— De hooge kosten van het telegrafisch verkeer tusschen Amerika en Europa schynen de Amerikaansche dagbladen niet af te schrikken. Althans wordt medegedeeld, dat de *New-York Herald* zich dagelyks eene depêche laat overseinen van 500 woorden. Elke zoodanige depêche kost 500 £ of 12,000 frs. Men voegt er echter by, dat genoemd blad jaarlyks vier millioen frs. verdient.

— Uit New-York wordt van 1 Sept. gemeld, dat op een banket, ter eere van President Johnson te Auburn gegeven, de heer Seward, terwyl hy den heer Romero, gezant van Juarez, aan de aanwezigen voorstelde, heeft gezegd, dat hy hoopte dat in November a. s. de Mexicaansche republiek zou zyn bevryd van de laatste sporen der vreemde invasie. Generaal Grant stelde een dronk in op de gezondheid van Romero en op het succes der republikeinsche zaak.

OPROEPING
TER
openbare gewone vergadering
VAN DEN
Kolonialen Raad

op Woensdag den 17 October 1866 des middags ten 12 ure.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

No. 1. Over den aankoop van een stuk grond tot verlegging van den weg naar het beneden-gedeelte dezes eilands.

„ 2. Voorstel tot toekenning van toelagen aan de landsschoolonderwyzers op Bonaire en Aruba, wegens het toenemend aantal hunner leerlingen, kinderen van behoeftige ouders.

„ 3. Ontwerp verordening tot tydelyke wyziging van de bepalingen op de quarantaine.

„ 4. Nieuw ontwerp keur op de uitzetting en toelating van vreemdelingen.

„ 5. Ontwerp pensioen reglement en reglement op de wachtgelden.

Namens den Voorzitter,
De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 12 October 1866.

BY Gouvernements besluit van den 11 dezer No. 608, zyn benoemd:

a. tot District-Commissaris op het eiland *St. Eustatius*, de Heer *J. H. W. Gravenhorst*, Ontvanger en Koloniale Schryver op *Aruba*.

b. tot Kolonialen Schryver en Ontvanger op het eiland *Aruba*, de Heer *J. A. de Veer*, Algemeene Opzigter en Geregtsbode aldaar, en

c. tot Algemeenen Opzigter en Geregtsbode op *Aruba*, de Heer *P. J. C. Lampe*.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 12 October 1866.

BY Gouvernements besluit van den 11 dezer No. 609, is, aan den Heer *J. H. W. Gravenhorst*, ten gevolge van verandering van woonplaats, eervol ontslag verleend uit de betrekking van 2e. Luitenant by de Schuttery op het eiland *Aruba*.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 12 October 1866.

BY Gouvernements besluit van den 11 dezer No. 615, is aan den Heer *P. J. C. Lampe*, ten gevolge van zyne benoeming tot Algemeenen Opzigter en Geregtsbode op *Aruba*, eervol ontslag verleend als Lid van het Vrede Geregt aldaar.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK

GOUVERNEMENTS SECRETARIE.

Curaçao den 12 October 1866.

NAMENS den Heer Gouverneur word[t] by deze bekend gemaakt, dat de ze[t]ting van het brood voor de volgende wee[k] eindigende den 20 dezer, als volgt is be[-]paald: het brood van vyftien Cents moet 1[.] oncen wegen en van mindere pryzen naar even[re]redigheid; zullende het zoogenaamde fransch[e] brood van den voormelden prys een once mi[n]der mogen wegen; op poene als by de Publi[-]catie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Gouvernements Secretaris,
W. B. MELLINK.

POLICIE.

DE ondergeteekende waarschuwt een iede[r] om niet met eenig vuur of licht te komen langs of in den omtrek aan het strand van he[t] eilandje in het Schottegat, waarop het kruid magazyn is gesteld.

Curaçao den 12 October 1866.

De waarn. Procureur-Generaal,
SOL. C. HENRIQUEZ.

Citatie by Edicte.

KRACHTENS magtiging door de Ed[el] Achtbare Regtbank van de kolonie Cur[a]çao en Onderhoorige eilanden, op requisit[ie] van den waarnemenden Procureur-Generaa[l] by besluit van den 11 September dj., ver[-]leend, doet Mr. SOL. C. HENRIQUEZ, waa[r]nemende Procureur-Generaal, eischer R. O. den voortvlugtigen persoon van *José Mari[a] Bidó*, by openbare Edicte en insinuatie

DAGVAARDEN:

Om op Dingsdag den 27 November d[.] des morgens te 10 ure, voor de Edel Ach[t]bare Regtbank voormeld, in persoon te com[-]pareren, op poene van ban; en zulks ter za[ke] van bedriegery, die hy, *José Maria Bid[ó]* vermoed wordt gepleegd te hebben, door he[t] verpanden, verkoopen en het zich toeëig[e]nen van horologien aan hem, *José Mari[a] Bidó*, ter reparatie toevertrouwd; Alles m[et] de kosten ofte etc.

Curaçao den 26 September 1866.

De waarn. Prokureur-Generaal voornoemd,
SOL. C. HENRIQUEZ.

Aldus gepubliceerd van het Raadhuis [..] in de Willemstad en ter gewone plaatse aa[n]geplakt voor de eerste maal op den 27 Se[p]tember dj., zynde des gedaagden laatste woo[n]stede op dit eiland onbekend, voor de twee[de] maal op den 11 October.

Curaçao den 27 September 1866.

De beëedigde Klerk by den Deurwaarder en Geregtsbode,
A. VAN DER DYS.

Lyst van de ter Postery liggende brieven, aangebragt in de laatste acht dagen.

Justin Brunett.	D. M. Jesurun.
Riedel Bornhorst & Co.	Juan Jimenez.
Paul Curiel.	Joost W. Kuiper.
Demingo Chiri.	Ignacio Gonzales Di[-] vastida.
Maria Consecion.	
Margarita Trigo de Tinol.	Betsy Slete.
	John Jos Laurant.
Isaac de Castro.	Ma. Isenia Martes.
Robert S. Dinzey.	L. J. M. Mousanto.
Eliza M. de Weeber.	Luisa Otamende.
Luciano Osuna de Surasao.	J. G. Obediente.
	R. Romer.
AlecinaGerarda Evertz	Josefa Roo.
Florentina Haeman.	Caela Sala.
Leon M. Hueck. 2.	D. van der Hans.
H. Hofstra.	A. van der Hans.
G. I. Hoyer.	Juan Weeber.

Curaçao den 12 October 1866.

De Commis belast met de Post-directi[e]
P. GORSIRA CSz.

IN voldoening aan het bepaalde in de ve[r]gadering van het bestuur der Spaar- en B[e]leenbank, gehouden op Dingsdag den 25 Se[p]tember, wordt hierby bekend gemaakt [dat] het bestuur der inrigting over het loopen[de] huishoudelyke jaar is zamengesteld uit [de] Heeren:

G. I. R. de Lima, voorzitter, en H. Evert[z], Hn. C. Henriquez, Mr. Sol. C. Henrique[z], P. T. Krafft, A. W. Abrahams, N. Andy, Wm. Chapman Jr., M. F. Curiel, W. C. Gaerste, P. Gorsira CSz., W. F. G. Hellmun[d], Sn. Dl. C. Henriquez, Bn. Jesurun Jr., C. Jonckheer, S. M. Lansberg, J. F. Möll[er], J. M. Pietersz en A. J. Pypers, leden.

Curaçao den 12 October 1866.

De Secretaris,
A. J. PYPERS.

CURAÇAO

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*October.*

5 ned. schr. Telegrafo, Quast, Pto. Cabello.
6 ven. „ Bella Avelina, Wefer, Adicora.
deens. schr. brik Cathrine, Klaussen, Hamburg.
8 ned. schr. Esperanza, Seferino, Bonaire.
„ „ Isabel, Neuman Cz., Pto. Cabello.
oldenb. schr. brik Lienen, Schumacher, Liverpool.
deens. schr. Guillermito, Jorge, Savanilla.
ned. bark Jane, Vermeulen, Bonaire.
9 „ „ Silania, Gomez, Aruba.
„ schr. Rozama, Moreno, Sto. Domingo.
„ „ Vos, Vos, Pto. Cabello.
ven. bark Mirabeau, Gonzalez, Pto.Cabello
12 „ schr. Amistad, Huerta, Pto. Cabello.
ned. „ Paquete de La Vela, Lopez, Vela de Coro

UITGEKLAARD.—*October.*

4 ned. schr. Paquete de La Vela, Lopez.
„ „ Cleothilde, Maal.
6 „ „ Amalia, Ernst.
„ „ Telegrafo, Quast.
„ bark Maria Elisabeth, Thielman.
8 „ schr. Midas, van Grieken.
ven. „ Carolina, Camacho.
zw. „ Lily, Heiliger.
ned. „ Mara, Riet.
9 „ bark Jane, Vermeulen.
„ schr. Rozama, Moreno.
10 „ „ Carmelita, van Grieken.
„ „ Iberia, Salzedo.
ven. driem. schr. Arismendi, Chirino.
11 ned. bark Silania, Gomez.
12 ven. „ Camelia, Hernandez.

AANGEKOMEN: Vrydag, den 5, van Hamburg, de Deensche Schoenerbrik CATHRINE, kapitein KLAUSSEN;

Zaturdag, den 6, van Liverpool, de Oldenburgsche Schoenerbrik LIENEN, kapitein SCHUMACHER;

Zondag, den 7, van Aspinwall, het Oorlogstoomschip der Vereenigde Staten FLORIDA, Kommandant H. ROLANDO.

Maandag, den 8, bragt de Kommandant van de FLORIDA een bezoek aan den Gouverneur der kolonie op het gouvernementshuis, by welke gelegenheid van het Waterfort een saluut werd gedaan. Woensdag begaf zich de Heer Gouverneur aan boord van de FLORIDA en werd met de gebruikelyke eerbewyzen ontvangen.

Woensdag, den 10, van St. Thomas, de Nederlandsche paketschoener ANNIE, kapitein PAULA, met de brievenmalen van de tweede paket van September. De paketschoener is te St. Thomas aangekomen na het vertrek van het Engelsche Stoompaketschip naar Europa;

den 28 September, te St Thomas, de Nederlandsche brik CURAÇAO PACKET, kapitein DE RUYTER.

VERTROKKEN: Zondag, den 7, naar St. Thomas, de Nederlandsche paketschoener AMALIA, kapitein ERNST, met de brievenmalen voor Europa en dat eiland;

den 9 September, van Liverpool naar deze haven, NICOLAAS HEIMBURGER, kapt. KOSTER.

De met de brievenmalen ontvangen Nederlandsche Couranten loopen tot 14, de *Courrier de l'Europe* tot 15, de *Willmer & Smith's European Times* tot 17 en Surinaamsche Couranten tot 20 September, en St. Thomas Couranten tot den 3 dezer.

Met het stoomschip der Ver. Staten van Amerika FLORIDA zyn alhier Nieuw Yorksche Couranten ontvangen tot 21 en met den Nederlandschen paketschoener ANNIE tot 22 Sept, bevattende berigten uit Europa, door den telegraafkabel ontvangen, tot 21 dier maand. Aan deze berigten ontleenen wy het volgende:

WEENEN, 13 Sept. Wy zyn aan den rand van een ander oorlog, welke het aanzien heeft van gelyken omvang te zullen zyn, als die, welke nu onlangs ten einde geloopen is. Oostenryk toont niet ter goeder trouw te zyn in de onderhandelingen met Italie en heeft onbillyke vorderingen gedaan, waaraan Italie zich niet zal onderwerpen. Oostenryk heeft de schulden van Venetie vergroot en houd it de eigendommen van Venetie, welke hy moet afstaan, terug.

PRAAG, 14 Sept. Van Berlyn is tegen bevel ontvangen betreffende de ontruiming van Bohemen. De terugtogt der troepen is onbepaald geschorst.

FLORENCE, 15 Sept. Berigten uit Pruisen vermelden dat een verschil is ontstaan by de onderhandelingen over den vrede tusschen Oostenryk en Italie wegens de schulden van Venetie. De door Oostenryk genomen positie stelt de uitvoering van het te Praag geteekend vredes-tractaat aan gevaar bloot. De Weener Conferentie is voor eenige dagen verdaagd.

— 18 Sept. Heden vertrekt Generaal Revel van het Italiaansche leger naar Weenen om de schikkingen te regelen betreffende de overdragt van de forten van den vierhoek aan Venetie.

— 19 's middags. De zending van Generaal Revel naar Weenen doet het geloof ontstaan dat het geschil tusschen Oostenryk en Italie betreffende de schulden van Venetie, nagenoeg vereffend is en dat een compromis zal gesloten worden, dat tot een duurzamen vrede zal leiden.

BERLYN, 18 Sept. Frankryk en Pruisen zyn zeer ten gunste van het voorstel van Generaal Menabrea betreffende de schulden van Venetie.

WEENEN, 16 Sept. Baron Werther is alhier van Berlyn aangekomen en heeft zyne betrekking van Pruissisch gezant by het hof van Weenen hervat.

PARYS, 14 Sept. Men berigt dat de schikkingen voor eene bycenkomst tusschen den Keizer en Graaf van Bismarck volkomen geregeld zyn en die bycenkomst spoedig zal plaats hebben.

— 17 's namiddags. In het Fransche Manifest wordt verklaard, dat de nu onlangs plaats gehad hebbende veranderingen in Europa gunstig zyn voor Frankryk.

Pruisen en Italie naderen elkander meer en meer in denkbeelden en belangen.

Oostenryk koestert geen vyandelyk oogmerk. De conventie wegens Rome zal op eene loyale wyze ten uitvoer gelegd worden.

De zeemagt der mogendheden van den tweeden rang verzekert de vryheid van de Oostzee en de Middellandsche Zee.

Het Manifest verklaart de beweegredenen van 's Keizers bemiddeling tusschen Oostenryk en Italie en wyst op de annexatie van volken, die dezelfde taal spreken en dezelfde belangen hebben. Het toont aan de noodzakelykheid van verdedigingsmiddelen en militaire organisatie, echter niet als eene bedreiging. Het stelt geloof in een duurzamen vrede in Europa.

BERLYN 18 Sept. De Pruisische vloot in de haven van Kiel is buiten dienst gesteld, en uit alles blykt, dat er eene algemeene ontwapening zal plaats hebben.

— De kieswet is door het Heeren Huis van Pruisen aangenomen.

20 Sept. Graaf van Bismarck is ernstig ziek doch niet zoodanig, dat er groot gevaar voor zyn leven bestaat.

De Koning van Pruisen heeft een adres aan het volk gerigt, dank betuigende voor de deelneming van het volk in den oorlog en geluk wenschende met de behaalde overwinning en den vrede.

FLORENCE, 20 Sept. Er had een geduchte aanval van roovers in Palermo plaats; de telegraafdraden werden overal afgesneden; aangezien echter de voornaamste plaatsen door de nationale troepen bezet gehouden worden, zal, naar men dacht, den opstand spoedig bedwongen worden.

ST. PETERSBURG, 17 Sept. 's avonds. De persoon, die eenige maanden geleden een aanslag op het leven van den Keizer gedaan heeft, is ter dood gebragt. Het volk heeft by die gelegenheid met geestdrift groote genegenheid en eerbied voor den Keizer aan den dag gelegd.

Het amerikaansche eskader is den 15 van St. Petersburg vertrokken.

De europesche berigten van den 21 in de *N. York Herald* van den 22, des middags, komen zakelyk hierop neder:

Engeland ontkent op eene officiele wyze dat het de annexatie van Candia met Griekenland heeft aanbevolen.

Een Parysch dagblad vermeldt dat de Koning van Saksen afstand van den troon zal doen ten gunste van zynen zoon, overeenkomstig het traktaat met Pruisen.

De Pruisische troepen, terugkeerende van het oorlogsveld, zyn in zegepraal te Berlyn ontvangen.

Spanje is bezig nieuwe regeringsvormen voor Cuba zamen te stellen.

Den 28 en 29 der jongstverloopene maand heeft men op het eiland St. Thomas zeer stormachtig weder ondervonden, gepaard gaande met zware regenbuijen. In eenen brief van St. Thomas van den 3 dezer, wordt daaromtrent het volgende medegedeeld:—

"Op Vrydag, tusschen 10 en 11 ure des voormiddags, begon hevig te waaijen en zwaar te regenen; de regen hield in den namiddag op, doch de hevige wind bleef den ganschen nacht aanhouden. Zaturdag morgen bedaarde de wind; omstreeks half 11 ure begon wederom hevig te waaijen en bleef aanhouden tot in den namiddag vyf ure. Verscheidene uithangborden, vlaggestokken en boomen zyn omver gewaaid.

"Het stoomschip Shannon op reis herwaarts leed eenige schade door het breken van den grooten mast. Een amerikaansch schip van Liverpool naar Boston, is alhier met avary binnen geloopen; het heeft eene lading koopmanschappen ter waarde van 75.000 pond sterling Men denkt dat het schip afgekeurd en de lading verkocht zal worden."

PARAMARIBO, 14 Sept. Naar wy vernemen, hebben de Koloniale Staten zich, en corps, op Woensdag morgen, begeven by den Gouverneur, en — naar aanleiding van het loopend gerucht, dat Z. Ex. voornemens is het bestuur over deze kolonie, in het aanstaande voorjaar neder te leggen en te repatrieren, — den landvoogd dringend verzocht, van dat voornemen vooreerst af te zien en zich de leiding der koloniale belangen, welke onder zyne krachtdadige medewerking thans een anderen vorm hebben aangenomen, te laten welgevallen, tot dat de nieuwe orde van zaken de noodige vastheid zal hebben verkregen. De Gouverneur heeft dit vereerend aanzoek in beraad genomen.

Door den Voorzitter der Koloniale Staten is by die gelegenheid eene toespraak gedaan, waarvan het volgende de zakelyke inhoud is:

Mynheer de Gouverneur,

Hoewel slechts van ter zyde, is het den Koloniale Staten toch kenbaar geworden, dat by Uwe Excellentie het voornemen bestaat, de door U bekleed wordende hooge betrekking neder te leggen en van Z. M. den Koning eervol ontslag daaruit te verzoeken.

Met leedwezen hebben de Koloniale Staten van dit uw voornemen kennis genomen.

Aan uwe krachtdadige medewerking, aan uwen veel vermogenden invloed toch, heeft Suriname zyn Regerings reglement te danken; en de hooge ingenomenheid, waarmede het by de bevolking ontvangen is, moge als bewys strekken, dat zy zich daarvan de heilzaamste vruchten voor de toekomst voorstelt.

Van wien nu, Mynheer de Gouverneur! kan eene betere en meer vrygevige toepassing van dat Regerings Reglement verwacht worden, dan van hem, die door zynen rusteloozen yver zelf de invoering daarvan bevorderde, dan van hem, die reeds sedert zeven jaren aan het hoofd van het bestuur dezer volkplanting staande, met de bevolking en hare behoeften volkomen bekend is.

Het is de roeping der Koloniale Staten, het welzyn van Suriname te behartigen. Zy achten het in het belang dezer kolonie wenschelyk, dat het regeringsreglement eene liberale toepassing blyve vinden, en daarvoor meenen zy, in Uwe Excellentie, een waarborg te zullen hebben.

Om deze redenen nemen zy eerbiedig de vryheid, uwe Excellentie te verzoeken, op het door U genomen besluit te willen terugkomen, en alsnog de moeijelyke maar tevens schoone taak, die thans nog op uwe schouderen rust, te willen blyven vervullen.

— 19 Sept. De algemeene ziektetoestand is thans allezints verbeterd. De sterfte, welke, tot het einde der vorige maand, byna het dubbele van het gewone getal had bereikt, is, in de eerste weken dezer maand, tot haar normaal cyfer teruggekeerd. De epidemie van gele koorts kan als genoegzaam geweken beschouwd worden. Het getal lyders aan die ziekte in het hospitaal bedroeg, van af de eerste verschyning (1° July) tot gisteren avond, 245, waarvan 39 overleden zyn. Van 1 tot 18 dezer maand zyn slechts 4 personen daaraan gestorven.

Men schryft uit Berlyn aan den *Temps*:

„Het is heden de door Koning Willem uitgeschreven algemeene bededag. Ik heb heden morgen eene protestantsche kerk, verschillende roomsch katholieke kerken en eene synagoge bezocht. Ik vond daar eene aandachtige menigte, welke volkomen overtuigd scheen van de kracht der door de regering gedekreteerde gebeden. Hoe zonderling toch is dat gebruik der godsdienst als middel op politiek gebied! Voor my is dan ook zulk eene gehuichelde vroomheid, zulk eene dienstbaarmaking der godsdienst aan politieke bedoelingen, zulk eene exploitatie van de Voorzienigheid een hartverscheurend schouwspel. De Keizer van Oostenryk, de Koning van Pruisen, de Koning van Italie en al die koninkjes van den overleden duitschen Bond verklaren in hunne manifesten, dat de zaak, welke zy verdedigen, de regtzaardige is, en ieder hunner verzekert alzoo overtuigd te zyn den zegen des Hemels te zullen verwerven. Lees de mandementen der oostenryksche bisschoppen, lees de predikatiën der predikanten en rabbynen te Berlyn en te Weenen, en uw geloof moet al wonderbaarlyk groot zyn om niet geschokt te worden. De talentvolle aartsbisschop van Keulen, mgr. Melchers, was twee maanden geleden nog bisschop te Osnabruck in Hanover. Ware nu de oorlog zestig dagen vroeger uitgebarsten, dan zou hy een mandement hebben uitgevaardigd, waarby 'sHemels zegen werd ingeroepen voor Koning George en zyn leger; thans bidt en laat hy bidden voor Willem I en zyne pruisische soldaten, welke dienzelfden Koning George uit zyn ryk hebben verjaagd!"

ITALIE EN VENETIE. — Ten derden male heeft Italie sedert 1848 den oorlog aan Oostenryk verklaard. In dat jaar vatte Koning Karel Albert van Sardinie de wapenen op, om het Lombardisch-Venetiaansch koningryk aan Oostenryk te ontrukken; het einde was, dat hy een nadeeligen vrede moest sluiten, afstand van de regering deed aan zyn zoon Victor Emanuel en als een balling in Spanje stierf.— In 1859 vereenigden de Sardiniërs en Franschen zich tegen Oostenryk; de bloedige slagen van Magenta, Melagnano en Solferino volgden; Oostenryk delfde het onderspit; maar Frankryk en Sardinie betaalden de overwinning zeer duur. Napoleon III zag den langen en onvruchtbaren belegeringsoorlog in, toen de Oostenrykers zich in den beroemden vierhoek teruggetrokken hadden, en sloot den vrede van Villa-franca, die aan Sardinie Lombardye bezorgde. (11 Juny 1859.)

Sedert zyn zeven jaren verloopen. Al de Staten van Italie hebben zich in dien tyd onder Victor Emanuel vereenigd tot één koningryk, byna achtmaal grooter van omvang dan Nederland en met ruim 22 millioen zielen.— Alleen een klein deel van den Kerkelyken Staat, het zoogenaamde Erfdeel van Sint Pieter, met Rome tot middenpunt en eene bevolking van 700,000 zielen, is met behulp van eene Fransche bezetting, aan den Paus gebleven, terwyl Oostenryk zich in het Venetiaansche gebied, met eene bevolking van 2½ millioen zielen, gehandhaafd heeft, in spyt van de Italianen, die met het denkbeeld dweepen: Venetie moet tot Italie gebragt worden!

Met welk regt willen wy niet beslissen; maar de geschiedenis schynt er niet voor te pleiten.

De oudste bewoners van het tegenwoordige Venetiaansche gebied waren Trojaansche vlugtelingen, Heneten genoemd. Toen de Hunnen onder Attila in 452 Aquileia verwoest hadden en duizenden van nood en ellende waren omgekomen, zochtten eenigen eene schuilplaats in de moerassige streken ten noorden der Adriatische zee en bouwden aan den mond der rivier Brenta op de rots- en zandeilanden der lagunen woningen, die de eerste beginselen waren van de stad Venetie. In de eerste eeuwen uitsluitend van de visschery levende, ontstonden uit hen van lieverledescheepvaarders, die zich als vrachtvaarders op het vasteland verhuurden, vervolgens handelaars. De kleine republiek nam meer en meer in magt toe, was gelukkig in het bedwingen der Noordsche zeeroovers, die de kusten van Italie verwoesten, en nu sloten zich andere steden en kustlanden by haar aan.

In de helft der 10e. eeuw herstelde Keizer Otto I de Duitsche heerschappy in Italie en het Venetiaansche kwam onder den naam der Marken Verona en Friaul of Friule onder zyn gebied.

Onder de steden in boven-Italie, die zich in de middeneeuwen, vooral in het tydperk der kruistogten, door handel en scheepvaart tot grooten bloei verhieven en zich onafhankelyk wisten te maken, was Venetie de voornaamste. De republiek breidde zich meer en meer uit door overwinningen, door het vestigen van handelskantoren en door dat vele steden en streken zich onder hare bescherming stelden. Zy klom tot een ongekenden luister, fnuikte de magt van hare mededingster Genua en geraakte in het uitsluitend bezit van den handel tusschen Indie en het zich ontwikkelende noorden van Europa. In het begin der 15de eeuw had zy 3000 koopvaardyschepen met 30,000 matroozen, 300 oorlogbodems met 10,800 zeelieden en 45 groote galeijen met 12,000 man bezetting; in de tuighuizen en op de werven arbeidden 17,000 scheepstimmerlieden. De scheepsmagt van Venetie alleen was toen grooter dan die van alle andere Europesche Staten.

Venetie daalde van het toppunt der grootte en des geluks af, inzonderheid ook, omdat het de zedelyke kracht miste zich den nieuwen staat van zaken, door de ontdekking van Amerika en het vinden van den zeeweg naar Oost-Indiën veroorzaakt, dienstbaar te maken. Hare verdere geschiedenis is die van haar verval, maar drie eeuwen verliepen toch nog, eer de Republiek van Venetie ophield te bestaan.

In 1797, toen zy niets meer bezat dan Dalmatie, Verona en het gebied van het eigentlyke hertogdom Venetie, gaf Bonaparte haar den doodsteek. De vernietigde republiek werd by den vrede van Campo Formio, in dat jaar aan Oostenryk toegevoegd. Na den slag by Austerlitz en den Presburger vrede in 1805 moest Oostenryk het Venetiaansche, Istrië en Dalmatie aan Napoleon I afstaan, en het werd gevoegd by het koningryk Italie tot aan den val van Napoleon, toen het met Lombardye weder aan Oostenryk kwam.

Uit het medegedeelde blykt, dat Venetie noch van Romeinschen oorsprong is, noch ooit tot Italie heeft behoord, dan alleen tydens de overheersching van Napoleon.

Het tegenwoordige Venetiaansche gebied wordt van het koningryk Italie gescheiden ten westen door het Garda-meer en de rivier de Mincio en ten zuiden door de rivier de Po.— Ten oosten bespoelt de Adriatische zee de kust.

De stad Venetie, de hoofdstad van het gebied, met 118,000 zielen, sterk reeds door hare ligging op meer dan 70 eilanden, wordt bovendien verdedigd door talryke sterke forten, terwyl van de kustzyde de stad niet te naderen is, dan over onderscheidene riviermonden, die een aantal delta's vormen, en den moerassigen omtrek. Haar van de landzyde te naderen wordt hoogst moeijelyk gemaakt door den beroemden Oostenrykschen vierhoek, vier zeer sterke vestingen in een vierkant liggende, Peschiera, Mantua, Verona en Legnago.

Peschiera met 3000 zielen ligt aan het Gardameer aan de uitmonding van de Mincio. De doodsche sombere vesting levert eene scherpe tegenstelling met de lagchende natuur, met het klare, zuivere water van het schoone meer en de bekoorlyke en in afwisseling ryke omtrekken.

Mantua, met 30,000 zielen, op een eiland in de Mincio, draagt den bynaam van "la gloriosa" met volle regt. Zy is eene van de schoonste steden der aarde, zoo door haren ruimen bouw als de prachtige paleizen en kerken en geleerde en liefdadige instellingen en museums.

Verona, met 60,000 zielen, aan den zoom der altyd bloeijende, geurige vlakte op beide zyden van de Adige, levert met hare talryke torens van de hoogte der citadel gezien, een prachtig panorama op. Zy heeft een aantal historische gedenkteekens en bloeijende fabrieken.

De vesting Legnago beheerscht den benedenloop der Adige en bevat met de voorstad Porto-Legnago 10,000 inwoners. De lage stroomoevers in de omliggende streek bestaan uit onafzienbare rystvelden.

Tusschen dezen geduchten vierhoek op weinige uren van elkander gelegen, is de grond weinig of niet bebouwd of bewoond, alles is opgeofferd aan de voorzieningen tegen een aanval van deze zyde.

Behalve deze steden zyn belangryk: Chioggio, eene stad met 27,000 zielen ten noorden van de monden der Po, even als Venetie op paalwerk te midden van lagunen, door een reusachtigen steenen dam met het noordelyke fort verbonden; — Verona, eene stad en sterke vesting met 33,000 inwoners, aan de Bacchiglione, een fraaije stad; — de beroemde stad Padua, met 54,000 zielen, insgelyks aan de Bacchiglione, met de van ouds bekende hoogeschool, soms met 6,000 studenten, 96 kerken aan een van welke een sierlyk monument het graf van Prins Frederik van Oranje, broeder van Neerlands Koning Willem I, die hier als veldmaarschalk in Oostenryksche dienst overleed, aanwyst, en een aantal paleizen, kunstverzamelingen, enz. Voorts Udina, met 25,000 zielen, het middenpunt der zydekultuur in Friaul, Treviso en onderscheidene andere kleinere steden, dorpen en sterkten, meestal gelegen in eene schoone omgeving.

Men kan aan Oostenryk niet ten laste leggen, dat het niet veel gedaan heeft om het schoolwezen, de aanleg van wegen en andere middelen in het belang der volkswelvaart in het Venetiaansche te bevorderen; maar toch heeft het de liefde der Venetianen niet kunnen winnen, deels door den volkstrots der Italianen, die het vernederend vinden een Duitsch vorst als opperheer te erkennen; deels en wel voornamelyk door dat de Oostenryksche regering den openbaren volksgeest, het streven des volks naar meerdere staatkundige vryheid heeft miskend, en in plaats van door liefde de volksliefde te winnen, door bajonetten gehoorzaamheid heeft afgedwongen. Daardoor heeft Oostenryk by den buitenlandschen vyand ook een zeer gevaarlyke binnenlandschen vyand in zyne eigene onderdanen.—*Alg. Hbld.*

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz.